

22. juni 2017

NKKs klubber og forbund
NKKs regioner

Deres Ref.:

Vår ref:

Høring – økonomisk støtte til dommerutdanning, landslag mv.

Vedlagt oversendes foreløpig utkast til fremtidig modell for støtte til dommerutdanning, landslag mv. i NKK til høring hos NKKs klubber og forbund, samt regioner.

Vi beklager at høringen må skje i løpet av sommeren, men dette er nødvendig av hensyn til at NKKs representantskap ønsker sak tilbake til representantskapsmøtet i november 2017, jf. RS vedtak i sak 5k) 2016.

Det nedsatte utvalget anser at utredningen innenfor dette området både er kompleks og omfattende, og har derfor ennå ikke kommet med konkrete forslag på alle punkter. Utvalget og NKKs hovedstyre anser det likevel som hensiktsmessig å sende det foreløpige utkastet på høring, slik at utvalgets arbeid så langt gjøres kjent og at ulike deler av organisasjonen kan involvere seg aktivt i arbeidet.

NKK ber om høringsinnspill senest innen 1. september 2017. Høringsinnspill kan sendes utvalget v/leder på e-post: marianne.njoten@nkk.no.

Med vennlig hilsen
for Norsk Kennel Klub

Marianne Ono Njoten
Avdelingsleder Aktivitetsavdelingen/
Utvalgsleder

FREMTIDIG MODELL FOR STØTTE TIL DOMMERUTDANNING, LANDSLAG MV I NKK – foreløpig utkast (pr. 22.6.17)

Bakgrunn

Hovedstyret oppnevnte i møte 1/2017, sak 11/17 utvalg for å følge opp vedtak gjort på NKK RS 2016.

11 – FORSLAG TIL UTVALG – ØKONOMISK STØTTE OG ORGANISERING TIL DOMMERUTDANNING MV

Hovedstyret oppnevnte det foreslåtte utvalg som i tillegg forsterkes med representant fra DUK, og vedtok mandat til utvalg for utredning av ulike modeller og løsninger for hvordan økonomisk støtte til dommerutdanning og aktivitetsområder mv kan organiseres fremover, jf RS sak 5k/2016. Utvalget bes også foreslå hvordan eventuell økning i kostnadene skal finansieres.

Fra protokollen fra RS 2016:

5k) Forslag fra Fuglehundklubbenes Forbund: Støtte til utdanning jaktprøvedommere/aktivitetsavgift

Forslagsstiller ønsket at støtte til utdanning av jaktprøvedommere skal skje ved at 50 % av aktivitetsavgiften tilbakeføres til klubb/forbund som arrangerer de aktuelle prøvene.

Forslagsstiller forslag til vedtak:

«NKKs støtte til utdanning av jaktprøvedommere skjer ved at 50 % av aktivitetsavgiften tilbakeføres til det forbund eller spesialklubb som gjennomfører prøvene. Overføring fra NKK skal foretas samme år som prøvene blir avholdt og senest 15. desember».

Hovedstyrets innstilling:

«Saken utsettes.

Det foretas en utredning av ulike modeller og løsninger for hvordan økonomisk støtte til dommerutdanning og aktivitetsområder mv. kan organiseres fremover. Herunder om en andel av aktivitetsavgiften innbetalt fra ulike aktivitetsområder kan tilbakeføres til de ulike områdene, og hva dette i så fall skal dekke. Utredningen sendes på høring, og tas opp igjen på NKKs representantskapsmøte i 2017. Hovedstyret oppnevner et utvalg, satt sammen av et representativt utvalg, med representanter bl.a. fra jakt.»

Kjell Enberget innledet saken på vegne av forslagsstiller

I tillegg hadde følgende ordet i saken: HS-leder Tom Øystein Martinsen

Forslagstillers trakk sitt forslag til vedtak

Det ble foretatt avstemning over Hovedstyrets innstilling:

Totalt antall stemmer avgitt: 76.348

For: 75.113

Mot: 1011

Blank: 224

Vedtaket: Forslaget til Hovedstyret vedtas

For eventuelt ytterligere informasjon knyttet til RS saken, vises det til sakspapirene til RS 2016 som finnes på [nkk.no](http://web2.nkk.no)

http://web2.nkk.no/no/om_nkk/komiteer+_grupper/representantskapet/

På bakgrunn av ovennevnte satte HS ned et utvalg for å se på fremtidig modell/modeller for støtte til dommerutdanning, landslag mv. Utvalget har bestått av:

Marit Sunde (eksteriørdommer – medlem i NKKs dommerutdanningskomite)

Hans Einar Enoksen (jaktprøvedommer fuglehundprøver)

Torbjørn Seim (jaktprøvedommer – elghundprøver)

Anette Mjøen (NKK instruktør – medlem i NKKs kompetansegruppe agility)

Anne Mette Sletthaug (medlem i NKKs hovedstyre og særkomite for utstilling)

Marianne Ono Njåten – leder (prøvedommer mentaltester – NKKs administrasjon)

Utvalget har hatt dialog med NKKs særkomiteer knyttet til mulige fremtidige modeller og behov.

Nedenfor gis innledningsvis en status over dagens situasjon knyttet til støtte til dommerutdanning, landslag mv. innenfor de ulike aktivitetsområdene. Deretter fremkommer utvalgets refleksjoner og forslag til fremtidig organisering og modell av støtte til dommerutdanning, landslag mv.

NKKs dommerutdanning og støtteordninger knyttet til dommerutdanning, landslag mv.

Dommere – status

NKK har totalt sett 32 ulike dommerautorisasjoner knyttet til ca. 50 ulike bedømmelser/prøver/aktiviteter. Flere grener/områder har i tillegg også annet autorisert personell som må utdannes/kurses, eks. ringsekretær, konkurranselider lydighet, figuranter og testleder på de ulike mentaltestene, figuranter/prøvefigurant innen RIK mv.

Tabellen nedenfor viser type autorisasjon og prøvetyper, samt omfanget av prøver mv og hunder som har deltatt i 2016. Merk at tallene kun omfatter prøver som pr. 1.4.17 var ferdig anerkjent og at enkelte prøvetyper ikke har resultatregistrering på hundene i DogWeb. I tillegg vises hvor mange nye dommere som er utdannet i perioden fra 2011 og ut 2016. Kolonnen over nye autoriserte dommere, viser med all tydelighet at det innenfor mange områder er utdannet få nye dommere når vi ser på perioden samlet (6 år).

Type dommer/ autorisasjon	Dømmer følgende prøver	Antall avholdte prøver 2016	Antall hunder deltatt i 2016	Nye aut. dommere 2011-16
Eksteriørdommer	Eksteriørutstilling ulike raser Gruppedommer ulike grupper BIS dommer	501	81.515	22 (kun 1.gangs autorisasjon)
Lydighetsdommer	Lydighet	173	3.421	7
Agilitydommer	Agility	98	30.789	10

Kreativ lydighet dommer	Kreativ lydighet – Freestyle Kreativ lydighet – Heelwork to Music	9	166	4
Rallylydighetsdommer	Rallylydighet	139	7.046	19
Anleggsprøve for tysk jaktterrier dommer	Anleggsprøve tysk jaktterrier	Ny 2017		0
Bruksprøvedommer Schweisshunder	Bruksprøve for Schweisshunder	1	21	5
Brukshundprøvedommer (nordisk prøveprogram)	Brukshundprøve – spor Brukshundprøve – rundering Brukshundprøve – rapport Kåringsprøve	Totalt 114 7	814 37	3
Drevprøvedommer	Drevprøve Alpinsk Dachsbrakke	2	0	1
Drevprøvedommer	Drevprøve Bassets - ordinær/samlet Drevprøve Bassets - bevegelig	3 1	24 69	11
Drevprøvedommer	Drevprøve Dachshunder – ordinær/samlet Drevprøve Dachshunder - bevegelig	15 14	183 83	16
Elghunddommer – løshund	Elghundprøve – løshund Elgsporprøve	Totalt 69 15	1.154 30	101
Elghunddommer – bandhund	Elghundprøve – bandhund Elgsporprøve	Totalt 68 Se over	489	80
Ettersøksdommer	Blodsporprøver - ordinær/samlet Blodsporprøver - bevegelig Fersksporprøver - ordinær/samlet Fersksporprøver - bevegelig Anleggsprøve blodspor	92 154 1 142 0	1.638 1.843 1 1.218 0	214
Funksjonsanalyse-dommer	Funksjonsanalyse	11	64	0
Harehunddommer	Harehundprøve – Elite Harehundprøve – Småhunder Harehundprøve – Åpen separat Harehundprøve – Åpen samlet Harehundprøve – Rådyrrenhet	32 26 23 8 18	780 122 615 49 24	157
Hiprøvedommer	Hiprøve – bevegelig Hiprøve	5 12	32 5	6
Jaktprøvedommer apportprøve	Fuglehundprøve apport	17	833	5
Jaktprøvedommer Fuglehundprøver	Fuglehundprøve – høyfjell vinter Fuglehundprøve – høyfjell høst Fuglehundprøve – lavland høst Fuglehundprøve – lavland vinter Fuglehundprøve – skogsfugl høst Fuglehundprøve – skogsfugl vinter Fuglehundprøve – fullkombinert	58 48 11 0 37 0 16	9.030 6.726 1.864 0 1.245 0 83	67
Jaktprøvedommer halsende fuglehund	Jaktprøve halsende fuglehund Jaktprøve halsende fuglehund - bevegelig	5 2	22 16	6
Jaktprøvedommer retrieverprøver	B-prøve for retrievere A-prøve for retrievere Working Test Field trail	Totalt 61	1.475	10

Jaktprøvedommer Spaniels	Jaktprøve Spaniels Jaktanleggsprøve - bevegelig Jaktanleggsprøve Vannapportprøve Spaniels – bevegelig Vannapportprøve Spaniels	10 4 7 1 6	58 28 46 1 32	2
Jaktanleggsprøver Spaniels dommer	Jaktanleggsprøve - bevegelig Jaktanleggsprøve Vannapportprøve Spaniels	Se over		Se over
Jaktprøvedommer Wactelhundprøve	Jaktprøve for Wactelhund	2	6	3
Karaktertestdommer	Karaktertest	14	113	8
Lure-coursing dommer	Lure-coursing prøver for mynder	4	311	14
Mentaltest beskriver	Mentalbeskrivelse Hund	39	341	9
RIK/RIK brukshundprøvedommer	RIK med gruppe C RIK uten gruppe C RIK - ferdselsprøve	Totalt 102	Registreres ikke i DW	5
RIK/RIK brukshundprøvedommer	RIK uten gruppe C	Se over		Se over
RIK/RIK brukshundprøvedommer	RIK - ferdselsprøve	Se over		1
Sporprøve for blodhund dommer	Sporprøve for blodhund	0	0	0
Vannprøve newfoundlandshund dommer	Vannprøve newfoundlandshund	8	102	3
Ikke egen dommeraut.	Trekthundprøver for polare raser	30	190	0

Dommerutdanning – status

Dommerutdanningen for ulike aktiviteter og prøveformer gjennomføres i tråd med regler knyttet til dommerutdanning. I hovedsak fremgår krav til forkunnskaper, opplegg og gjennomføring av dommerutdanningen i det enkelte regelverk.

Det er de ulike klubber/forbund, samt NKKs kompetansegrupper, som har ansvaret for å gjennomføre kurs mv tilknyttet dommerutdanningen. Alle dommerutdanningene har en teoretisk del (1 eller 2 samlinger samt skriftlig eksamen e.l) og praktiske elev/aspirantarbeider. Kostnader knyttet til dommerutdanningen dekkes av den enkelte som ønsker å bli autorisert som dommer. Støtte gis eventuelt av den enkeltes klubb/forbund. Se også nedenfor vedrørende støtte.

Innenfor jakthundsektoren får mange dommerkandidater hele eller deler av sine kostnader refundert fra egen klubb eller forbund når utdanningen er gjennomført og autorisasjonen foreligger. Imidlertid er det også her forskjeller mellom klubber, og enkelte kandidater må betale hele sin dommerutdanning selv.

Innenfor eksempelvis agility, lydighet, rallylydighet mv er det vanlige at kandidatene som går på kurs (påbegynner utdanningen) betaler for selve kurset, men dekker egne reise- og oppholdskostnader både i forbindelse med kurset og elev/aspirantarbeidene. I noen grad gir

lokale klubber eller raseklubber støtte til den enkelte dommerkandidat mot senere gjenytelse som dommer for klubben på dugnad (eks. mentaltestdommere).

Eksteriørdommerutdanningen skiller seg på flere områder fra øvrige utdanningsløp. Etter bestått teoretisk og praktisk eksamen (gjennomføres i løpet av ½ år) får kandidaten dommerelevstatus på sin egen og noen få andre raser. Dommereleven må deretter være elev på minst 3 utstillinger og for et minimum antall hunder. Antallet hunder varierer noe fra rase til rase. Når elevarbeidet på rasen er ferdig og anses tilfredsstillende, innvilges aspirantstatus og dommeraspiranten må være aspirant for et ytterligere antall hunder og for minst 2 forskjellige nordiske dommere. Når samtlige elev og aspirantarbeider er godkjent blir kandidaten godkjent som dommer for den enkelte rase. Tilsvarende elev og aspiranttjeneste må utføres og består for alle raser dommeren ønsker å bli autorisert som dommer for. Dommerelevne/aspirantene må selv betale all sin utdanning, både dommerkursene og elev/aspirantarbeidene. Dette omfatter en god del reiser og overnattinger rundt i Norge og andre land i Norden og Europa.

En eksteriørdommer som ønsker å bli autorisert for flere eller alle rasegrupper, må i dag påregne en samlet utdanningskostnad på over kr. 250.000,-. Eksteriørdommerne mottar kun helt unntaksvis noe økonomisk støtte fra egen raseklubb e.l. til sin dommerutdanning, om det er tidlig i utdanningsfasen eller senere når dommeren utvider til flere raser.

De aller fleste dommerautorisasjonene innenfor NKK vil kunne oppnås i løpet av en tidsbegrenset periode opp til ca. 1-2 år. En eksteriørdommers utdanning vil pågå over flere år, og opp mot 10-15 år for å kunne bli dommer for alle raser.

NKKs klubber og forbund har behov for eksteriørdommere som kan dømme flere/mange raser. Dette ut fra at det ikke vil være økonomisk mulig for utstillingsarrangørene å invitere en dommer til å dømme hver rase. Antallet hunder som vises på utstillingene innenfor den enkelte rase varierer mye. Både til NKKs internasjonale utstillinger og klubber og forbunds utstillinger er det således både ønskelig og nødvending at eksteriørdommerne kan dømme flere raser.

Støtte til dommerutdanning

Støtten til dommerutdanningen via NKKs budsjetter (vedtas av RS) fremkommer via direkte støtte til klubber og forbund, budsjett til dommerkurs og -konferanser i regi av NKK(v/kompetansegruppene), drift av kompetansegrupper og dels ved reisestøtte til eksteriørdommere i fm deltakelse på raseklubbers eksteriørdommer-konferanser for egen/egne rase/raser. NKKs oppnevnte FCI representanter er også viktig i denne sammenhengen da disse er med å vurderer og påvirker de internasjonale regelverkene.

Generelle prosedyrer/retningslinjer er at klubb og forbund må søke om økonomisk støtte til dommerutdanning/-oppdatering og dommerkonsferanser mv., året før budsjettåret (1.mars for jakthundsektoren og 1.juni for øvrige). Også kompetansegrupper mv må legge inn sine ønsker og behov i budsjettforslaget for påfølgende år. Vanligvis overgår ønskene og behovene for budsjettmidler det som faktisk blir foreslått og vedtatt i NKKs endelige budsjett for det aktuelle år.

All dommerutdanning på jakthundsektoren foregår i regi av klubb/forbund. De store forbundene har også årlige oppdateringer/dommersamlinger for «sine» dommergrupper (eks. Fuglehundklubbenes Forbund, Norsk Retrieverklubb, Norske Elghundklubbers Forbund mv).

NKKs kompetansegruppe for ettersøk har ansvaret for oppdatering/dommerkonferanser for ettersøkshunddommer. Området omfatter svært mange dommere (over 500), så i praksis blir oppdateringen knyttet til den enkelte dommer ofte hvert andre/tredje år.

Dommerutdanningen innenfor de øvrige aktivitetene/grenene foregår i regi av NKK sentralt, gjennom kompetansegruppene. Innenfor enkelte områder (eks. kreativ lydighet og rallylydighet) er det en landsomfattende klubb som fungerer som «kompetansegruppe» i fht. dommerutdanning, regelverk og ev. landslag.

Dommerutdanningskomiteen for eksteriørdommerutdanningen (DUK) har de siste årene avholdt årlige dommerkurs for nye kandidater. Bortsett fra dette så tilpasser de ulike kompetansegruppene dommerkurs etter hva de anser som behov eller mulig å få gjennomført. NKKs budsjetter dekker kompetansegruppene/kursholderes kostnader knyttet til dette. For øvrig dekker dommerkandidatene selv sine utgifter og ev. kursavgift knyttet til dommerutdanningen.

Dommerkonferanser i regi av NKK/kompetansegruppene gjennomføres/budsjetteres hvert tredje år. Det er kun i helt spesielle tilfeller at det avvikes fra 3-års regelen. Til disse konferansene må alle deltakerne (unntatt kursholdere) betale egenandel på kr. 900,-. Satsen er fastsatt av HS. Deltakerne får da dekket reiseutgifter (om reisen utgjør over 100 km hver vei), dagpakker på konferansested, hotell/overnatting mv.

Raseklubber kan søke om støtte til å avholde eksteriørdommerkonferanser for egen/egne rase/raser. Søknad må sendes inn senest 1. juni året før konferansen skal avholdes. Støtten på inntil hhv kr. 200,- eller 700,- pr. deltaker gis etter egne vedtatte retningslinjer avhengig av om konferansen legges til 1 eller 2 dager <http://web2.nkk.no/filestore/Dommer/12.pdf>.

Den enkelte eksteriørdommer eller dommerelev kan søke om reisestøtte til deltakelse på disse konferansene i hht egne regler http://web2.nkk.no/filestore/Dommer/VIDEREUTDANNING-AV-EKSTERIORDOMMERE_DES2012-doc-til-web.pdf

Annen «støtte» knyttet til ulike områder/grener

NKK har hatt lag tradisjon for støtte til landslag innen ulike grener. Støtten har omfattet nordiske mesterskap arrangert i regi av de nordiske kennelklubbene, samt VM eller EM i regi av FCI. Opprinnelig var støtten knyttet til agility og lydighet, men er gradvis utvidet til å omfatte nye prøveformer og de siste årene også jakthundsektoren.

Jakthundprøver var opprinnelig NKKs ansvar, og NKK inngikk i 1947 en avtale med Landbruksdepartementet og Skogdirektøren en leieavtale for terrengene ved Hjerkin (pt. Statskog). Avtalen eksisterer fortsatt og leien betales av NKK. En liten andel hentes inn igjen pr. startende hund på prøvene som holdes der. Prøveterrenget benyttes av FKF til de 4-5 største prøvene innenfor fuglehundprøver.

Tidligere ble det også leid ekstra terreng av privat person for området Gåvålien. Denne avtalen er nå overtatt av FKF (inkl. leiekostnaden).

Innenfor de fleste områder/aktiviteter har NKK også oppnevnt representanter til å ivareta det internasjonale samarbeidet som gjøres i regi av Nordisk Kennel Union (NKU) og FCI sine komiteer, eks. Show Commission, Judges Commission, Obedience Commission,

Commissions for Spaniels mv. Reise og oppholdskostnader for disse representantenes deltakelse på møter budsjetteres og dekkes gjennom NKKs budsjetter.

Støtte til dommerutdanning og –oppdatering, kompetansegrupper, landslag mv. – tallmessig oversikt

Nedenfor følger oversikt over støtte/kostnader innenfor de ulike områdene/aktivitetene de siste to årene (2015-2016).

Merk at i tallene for drift av kompetansegruppene (KG) er det inkludert andre ting som er en del av kompetansegruppens arbeid, og som ikke dekkes i andre punkter. Kostnader knyttet til ringsekretærsamlinger, instruktørsamlinger, drift av særkomiteer og utstillingskomiteen (inviterer dommere til alle NKKs utstillinger) er ikke tatt med i oversikten.

Av tabellen fremkommer at det samlet for 2015 og 2016 er benyttet drøyt 3 millioner kroner knyttet til dommerutdanning, landslag mv. innenfor de ulike kompetanseområdene. For 2017 er det tilsvarende budsjettert med drøyt 2,5 millioner kroner. Økningen i 2017 er i hovedsak knyttet til at eksteriørdommerkonferansen som tradisjonelt avholdes hvert 3.dje år faller i 2017.

Aktivitet/ gren	Område	Kostn. 2015	Kostn. 2016	Totalt 2015- 16	Budsjett 2017
Eksteriør/ utstilling	Dommerkurs (i regi DUK)	32.000	32.000	64.000	32.000
	Dommerkonferanse eksteriørdommere	-	-	-	500.000
	Reisestøtte dommere/ dommerelever	46.000	36.000	82.000	50.000
	Støtte klubb/forbund eksteriørdommerkonf	36.000	18.000	54.000	52.000
	Drift DUK	20.000	30.000	50.000	40.000
	FCI/NKU repr. møter	40.000	43.000	83.000	43.000
	SUM område	174.000	159.000	333.000	717.000
Jakthund- sektor	Dommerutdanning og – oppdatering klubb/ forbund	813.000	512.000	1.325.000	621.000
	Ettersøk	154.000	-	154.000	200.000
	Drift KG ettersøk	13.000	12.000	25.000	14.000
	FCI repr. møter	80.000	90.000	170.000	102.000
	Landslag – støtte	-	62.000	62.000	72.000
	Leie prøveterreng	90.000	80.000	170.000	90.000
	Sum område	1.150.000	756.000	1.906.000	1.099.000
Lydighet	Dommerkurs (i regi KG)	-	-	-	7.000
	Dommerkonferanse	-	68.000	68.000	-
	FCI/NKU repr. møter	21.000	19.000	40.000	23.000
	Drift KG	10.000	21.000	31.000	19.000
	Landslag – støtte	35.000	46.000	81.000	47.000
	Sum område	66.000	154.000	220.000	96.000
Agility	Dommerkurs (i regi KG)	3.000	-	3.000	10.000
	Dommerkonferanse	-	-	-	113.000
	FCI/NKU repr. møter	24.000	20.000	44.000	23.000

	Drift KG	10.000	5.000	15.000	13.000
	Landslag – støtte	107.000	78.000	185.000	90.000
	Sum område	144.000	103.000	247.000	249.000
Kreativ lydighet	Dommerkurs (i regi NFF)	-	-	-	8.000
	Dommerkonferanse	-	-	-	-
	NKU repr. møter	3.000	3.000	6.000	3.000
	Landslag – støtte	5.000	10.000	15.000	47.000
	Sum område	8.000	13.000	21.000	58.000
Bruks	Dommerkurs (i regi NBF)	-	12.000	12.000	-
	Dommerkonferanse	45.000	-	45.000	-
	NKU repr. møter	10.000	12.000	22.000	12.000
	Landslag – støtte	25.000	32.000	57.000	31.000
	Sum område	80.000	56.000	136.000	43.000
RIK	Dommerkurs (i regi KG)	10.000	11.000	21.000	20.000
	Dommerkonferanse	-	51.000	51.000	-
	FCI/NKU repr. møter	22.000	22.000	44.000	22.000
	Drift KG	13.000	11.000	24.000	41.000
	Landslag – støtte	16.000	20.000	36.000	40.000
	Sum område	61.000	115.000	176.000	123.000
Mental-tester	Dommerkurs (i regi KG)	-	-	-	-
	Dommerkonferanse	-	-	-	81.000
	Drift KG	5.000	6.000	11.000	41.000
	Sum område	5.000	6.000	11.000	122.000
Lure-coursing	FCI/NKU repr. møter	11.000	11.000	22.000	11.000
	Landslag – støtte	-	-	-	60.000
	Sum område	11.000	11.000	22.000	71.000
Sum totalt		1.699.000	1.373.000		2.578.000

Dommerhonorar

Det er ulikt hvilken godtgjørelse autoriserte dommere får når de utøver sine verv på prøver og aktiviteter i regi av NKKs klubber og forbund.

Utgangspunktet for all aktivitet i NKKs organisasjon er at den er basert på frivillighet, dugnad og genuin interesse for hund og organisasjonsarbeid. Dette gjelder også for dommere og annet personell.

NKKs hovedstyre har vedtatt satser for dommergodtgjørelse på terminfestede arrangement til å være hhv 1200,- for 1-dags arrangement og 1600,- for 2-dagers arrangement. I tillegg dekkes reiseutgifter til og fra arrangementet og overnatting dersom det er nødvendig.

Disse satsene benyttes for de fleste dommeroppdragene innenfor utstilling og aktivitetskonkurranser. Innenfor enkelte prøver har dommerne likevel valgt å ikke ta honorar. Eksempelvis gjelder dette i kreativ lydighet, da det som oftest er 2-3 dommere på hver prøve og et begrenset antall deltakere. Av hensyn til arrangørenes økonomi har dommerne valgt å ikke motta dommerhonorar, og får kun dekket reiseutgifter.

På jaktsiden er det variasjoner. Fuglehunddommere mottar generelt kun 150,- pr. dommerdøgn som håndpenger/drikke til maten fra prøvearrangør i tillegg til reiseutgifter. På litt større fuglehundprøver kreves mange dommere (eks. 25 dommere på en 3-dagers prøve), og prøvearrangørene uttrykker at de ikke ville hatt mulighet til å betale dommerhonorar til alle dommerne uten at arrangementene ville gått med betydelig underskudd. Imidlertid må alle arrangører av terminfestede fuglehundprøver betale kr. 7,5 pr start til Fuglehundklubbenes Forbunds utdanningsfond.

På elghundprøver er det ikke vanlig at arrangør betaler dommerhonorar til prøvedommer, men at prøvedeltaker betaler dommerhonoraret som dommer får. Det påpekes at prøvene skjer med en hund/hundefører og dommer, og at en prøve kan ta hele dagen.

Aktivitetsavgift

Aktivitetsavgift kommenteres kort her, i og med at dette var nevnt i det opprinnelige forslaget fremsatt for NKKs RS 2016.

Klubber og forbund betaler aktivitetsavgift til NKK sentralt i forbindelse med avholdelse av offisielle prøver og aktiviteter. Det betales ikke aktivitetsavgift for uoffisielle arrangementer (valpeshow mv). Aktivitetsavgiften og dennes størrelse er fastsatt i NKKs lover § 2-3. Aktivitetsavgiften er 10 % av påmeldingsavgiften eller maksimalt kr. 40,- pr. hund på utstilling, lydighet og agility og maksimalt kr. 44,- pr. hund på prøver.

Aktivitetsavgiften for 2015 var totalt på ca. 3,6 millioner kroner, hvorav ca. 2,3 millioner kom fra utstilling, lydighet og agility og 1,3 millioner kom fra øvrige prøver.

Aktivitetsavgiften for 2016 var på totalt 3,8 millioner kroner, hvor ca. 2,1 millioner kom fra utstilling, lydighet og agility og 1,6 millioner fra øvrige prøver.

Aktivitetsavgiften fra utstilling mv i 2015 var noe høyere enn normalt pga.

Europavinnerutstillingen og rasespesialer i den forbindelse. Økningen i aktivitetsavgift knyttet til prøver kan blant annet tilskrives vesentlig økning i antall rallylydighetsprøver, samt at antall prøver har økt litt hvert.

Aktivitetsavgiften er ment å gi inntekter som skal bidra til å dekke noen av organisasjonens kostnader knyttet til arbeid med brukerstøtte til klubber/forbund knyttet til aktivitetene, arbeid med terminlister, oppfølging og anerkjennning av aktivitetene, støtte til dommerutdanning og dommerkonferanser, besvare henvendelser fra publikum, klagebehandling, regleverksarbeid samt bistand til og sekretariatsfunksjoner for kompetansegrupper, særkomiteer og annen saksutredning knyttet til HS og ev. RS saker. Opplistingen er ikke uttømmende.

Mulig fremtidig organisering og modell

NKKs formål fremgår av NKKs lover:

§1-2 Formål

NKK har til formål å ivareta hundens og hundeholdets interesser i Norge, samt å bidra til å fremme positive aktiviteter med hund og hundesport, samt forvaltningen av den enkelte hunderase. NKK skal også arbeide for etisk riktig behandling av hunder, og for at avl skjer i ønsket retning, både når det gjelder rasestandard, bruksegenskaper og rasenes sunnhet.

NKKs formål søkes nådd gjennom at NKKs organer og klubber og forbund arbeider for NKKs formål på sine områder innenfor de rammer som gjelder for NKKs nasjonale og internasjonale forpliktelser.

Dommerutdanning er svært viktig for NKKs medlemsklubber og forbund. Dersom NKK som organisasjon ikke får utdannet gode dommere og kan sikre at disse opprettholder sin kompetanse, vil NKKs formål ikke kunne realiseres på en god måte.

Dommere som dømmer i utlandet er også en viktig del av NKKs ansikt utad. NKKs dommere dømmer mye i andre land innenfor utstilling, men også innenfor jaktprøver og andre prøveformer, samt agility og lydighet (hovedsakelig i Europa). Videre er norske hunder og hundeførere som representerer NKK og Norge i utlandet viktige ambassadører for NKK, klubber og forbund og det felles arbeidet som gjøres for raseforvaltning, hundevelferd og aktiviteter.

Utvalget er av den oppfatning at NKK som organisasjon har behov for å legge større vekt på støtte til eksteriørdommerutdanningen fremover. De øvrige områdene synes bedre ivaretatt, spesielt innenfor jakthundsektoren, gjennom de økonomiske bidragene som har vært gitt via NKKs budsjetter. Imidlertid synes det også her behov for et større tilsig av nye dommere fremover.

NKK har i dag ca. 160 norske eksteriørdommere. Av disse er 1/3 i dag over 70 år og vil falle fra som dommere i løpet av noen år. Mange av de øvrige har kun få raser. NKKs dommerutdanningskomite får tilbakemelding om at flere ikke mulighet til å utvide sin dommerautorisasjon til mange raser eller i rasere tempo, da deres private økonomi ikke tillater dette. I Sverige gir SKK noe støtte til reise og opphold for dommerelever og –aspiranter som arbeider med å utvide sin autorisasjon. Danmark har ikke slik støtteordning.

Behovene er like, men ulike?

Utvalget vil bemerke at NKK har mange ulike utfordringer og ønsker for fremtidig utvikling. NKK som organisasjon må således balansere og gjøre prioriteringer. Det betyr selvfølgelig at ikke alle «kan få alt», uavhengig av om behovet er til stede. For NKKs klubber og forbund som skal gi sine høringsinnspill i denne sammenheng er det viktig å også ha med seg dette perspektivet.

Det er behov for et løpende arbeid med å utdanne nye dommere og videreutdanne eksisterende dommere. Imidlertid kan det være forskjeller innenfor de ulike områdene knyttet til hvordan det er mest hensiktsmessig at dommerutdanning og dommeroppfølging foregår. Innenfor noen områder kan det oppleves som svært lærerikt og nyttig med en dommerkonferanse hver år eller hvert 3dje år, mens det på andre områder ville være mer nyttig å ha flere samlinger med færre personer eller arrangere studietur til utlandet for å

observere flere individer i en rase, eller hvordan dommer i andre land vektlegger ulike dommerkriterier på internasjonalt like prøver osv.

Gitt at det er aksept for at dommerutdanning kan og bør bygges opp og drives forskjellig innenfor de ulike områdene i NKK, så vil det kunne legges til rette for mer fleksible løsninger. I dette ligger også at støtte til landslag kan håndteres ulikt.

Organisering

NKKs hovedstyre har de siste årene etablert flere særkomiteer for å ivareta at beslutninger kan treffes på laveste rasjonelle nivå og nærmest mulig berørte parter. Følgende særkomiteer har fått delegert fullmakter fra Hovedstyret innenfor sine områder:

- *NKKs Jakthundkomite* - har som formål bl.a. å være NKKs beslutningsorgan innen jakthundsektoren og ivareta organisasjonens interesser innenfor jakt og aktiviteter med jakthunden.
- *NKKs Sportshundkomite* - omfatter brukshundgrenene; bruks, lydighet, agility, RIK, kreativ lydighet, rallylydighet, lure coursing, vannprøver, trekkhundprøver og mentaltester, og har bl.a. som formål å ivareta organisasjonens interesser innenfor disse områdene og sportenes interesser i fht. NKK, raseklubber og hundeklubber.
- *NKKs særkomite for utstilling* - har som formål bl.a. å være NKKs beslutningsorgan innen utstillingsområdet og ivareta organisasjonens interesser innenfor dette området.

Særkomiteene har i dag fullmakt til å forvalte tildeling av økonomiske bidrag knyttet til utdanning og oppdatering av dommere og annet autorisert personell.

Utvalget mener det er mulig å organisere den økonomiske støtten som kan gis innenfor de ulike områdene noe annerledes enn i dag.

Utvalget foreslår følgende modell:

- *NKKs Jakthundkomite, NKKs Sportshundkomite og NKKs særkomite for utstilling tildeles, som en del av NKKs ordinære budsjetter, en gitt pott som særkomiteen kan forvalte til de prioriterte behovene innenfor området.*
- *Midler til drift av særkomiteer, kompetansegrupper, og møtevirksomhet for FCI representanter budsjetteres og håndteres som tidligere av administrasjonen.*
- *Tildelte midler skal som hovedregel benyttes og utbetales i det året de er budsjettet. Unntaksvis, og dersom spesielle forhold gjør det nødvendig, kan særkomiteen synliggjøre behov for å benytte et gitt beløp året etter budsjett. HS beslutter eventuell «overføring».*
- *Den enkelte særkomiteene må ta stilling til, og beslutte, hva som er prioriterte områder og som skal støttes økonomisk. Dette kan endres fra år til år, men særkomiteen må sørge for at klubber og forbund gjøres kjent med prioriteringene.*
- *Den enkelte særkomitee utarbeider retningslinjer for hvordan behov og ønsker skal meldes inn. Det kan ikke utbetales støtte uten at dette foreligger konkret søknad om midler.*
- *Utbetaling av støtte må følge ordinære krav i fht regnskapslovgivningen. NKKs administrasjon utarbeider retningslinjer for dette som tilfredsstiller gjeldende lovgivning, og forestår administrasjon av støtteordningene (som i dag).*

Økonomisk omfang og finansiering

Som omtalt tidligere i notatet ble det samlet for 2015 og 2016 er benyttet drøyt 3 millioner kroner knyttet til dommerutdanning, landslag mv. innenfor de ulike kompetanseområdene. For 2017 er det tilsvarende budsjettert med drøyt 2,5 millioner kroner.

I snitt de tre siste årene er det altså benyttet 1,8 millioner kroner pr. år. Fratrasket kostnader til drift av særkomiteer, kompetansegruppene og NKKs representanter til de internasjonale komiteene (NKU og FCI), vil dette utgjøre ca. 1,5 millioner kroner i snitt pr. år.

Utvalget antar at det gjennom NKKs årlige budsjetter vil kunne være mulig å opprettholde en økonomisk ramme på ca. 1,5 millioner kroner, men NKKs hovedstyre må selvfølgelig gjøre sine vurderinger og forslag rundt dette ut fra en samlet vurdering av NKKs økonomi.

Spørsmålene som må stilles er uansett:

- Hvordan skal midlene som kan avsettes til økonomisk støtte til dommerutdanning, landslag mv. fordeles?
- Gitt at særkomiteene, klubber og forbund mener det er behov for mer midler enn hva som kan tildeles via ordinære budsjett – hvordan kan/skal dette finansieres?

Hvordan skal midlene som kan avsettes til økonomisk støtte til dommerutdanning, landslag mv. fordeles?

Som nevnt over antar utvalget at rundt 1,5 millioner kroner vil kunne benyttes til støtte til dommerutdanning, landslag mv hvert år. Fuglehundklubbenes Forbund foreslo i sitt forslag til RS2016 at 50 % aktivitetsavgiften knyttet til de aktuelle prøver kunne tilbakeføres til klubber og forbund som arrangerte disse.

Utvalget er av den oppfatning at det ikke er hensiktsmessig å benytte en gitt andel av aktivitetsavgiften for å fastsette omfanget av økonomisk støtte til dommerutdanning, landslag mv. da dette ville gi omfattende, komplisert og tidkrevende modell å administrere. Videre ville informasjon om andelen midler til fordeling til de ulike særkomiteene, eller klubb/forbund ikke være tilgjengelig når NKKs RS skal vedta kommende års budsjett. I så fall måtte regnskap for to år før budsjettåret legges til grunn for fordelingen (dvs. eks. regnskapet for 2016 benyttes som grunnlag for tildeling i 2018).

En fordelingsmodell hvor eksempelvis 50% av aktivitetsavgiften skulle benyttes ville gi en fordeling hvor de ulike områdene ville få relativt ulike økonomiske rammer, og fordelingen ville ikke dekke de behovene eksempelvis jaksiden ser behov for i dag. Budsjetterte kostnader på «sportshundsiden», jf. tabell som viser forbrukte og budsjetterte kostnader tidligere i notatet, vil heller ikke dekkes av denne biten.

Hvis man tar utgangspunkt i at 1,5 millioner kroner vil være tilgjengelig til fordeling mellom de ulike områdene, og fordeler disse ut fra andelen midler det enkelte området «bidrar med», vil støtten til dommerutdanning, landslag mv. kunne se slik ut for 2018:

Område	Ant hunder på utstilling/jaktprøve/aktivitet 2016	Andel av innbetalt Aktivitetsavgift pr område (basert på påmeldingspris)	Anslått andel støtte de ulike områdene 2018 (utgangspunkt i 1,5 millioner til formålet, jf over)
NKKs Jakthundkomite	Ca. 30.000	24%	360.000

NKKs Sportshundkomite	Ca. 44.500	21%	315.000
NKKs særkomite for utstilling	Ca. 81.500	55%	825.000

Utvalget antar at en slik fordelingsnøkkel ikke vil oppfattes som hensiktsmessig av klubber og forbund samlet sett.

Utvalget anbefaler ikke at det tas utgangspunkt i aktivitetsavgiften fra det enkelte område som fordelingsnøkkel for tildeling av midler til dommerutdanning, landslag mv. En mulig modell kan være at det tas utgangspunkt lik fordeling mellom de ulike områdene, og at andelen midler som settes av til dommerutdanning, landslag mv. vurderes årlig ut fra NKKs samlede økonomiske situasjon og vedtas som del av ordinær budsjettprosess. Utvalget ber om klubber og forbunds innspill til hvilken fordelingsmodell som antas som mest hensiktsmessig for organisasjonen samlet sett.

Behov for ytterligere midler til dommerutdanning, landslag mv?

Utvalget antar at det innenfor de ulike områdene vil være behov og ønske om ytterligere økonomisk støtte til dommerutdanning, landslag mv. Gitt dette må det samtidig tas stilling til hvordan en større økonomisk ramme skal finansieres. Her kan man tenke seg ulike alternativer:

- Økt grunnkontingent til NKK som øremerkes til formålet?
- Økt aktivitetsavgift?
- Medlemmer i klubb og forbund som ønsker å delta på utstilling, jaktprøve, andre type prøver må løse årlig lisens til NKK?
- Arrangører av utstilling og prøver betaler egen avgift pr. startende hund som øremerkes til dommerutdanning, landslag mv?
- Raseklubbene kompenserer noe for hver dommer som utdannes på sin rase?
- Andre nye inntektskilder?

Utvalget ber om klubber og forbund sine tilbakemeldinger på om det er ønskelig at det stilles en større økonomisk ramme til rådighet enn anslaget på 1,5 millioner kroner, og hvordan dette i så fall bør finansieres.

Nedenfor knyttes noen kommentarer til de ulike alternativene:

Grunnkontingenten som alle medlemmer i klubber og forbund betaler til NKK er for 2017 190,-. Grunnkontingenten betales en gang pr. medlem uavhengig av om personen er medlem i en eller flere medlemsklubber under NKK. Medlemskontingenten i den enkelte klubb/forbund vedtas på klubbens/forbundets årsmøte eller tilsvarende.

Grunnkontingenten er hjemlet i NKKs lover § 2-3 og vedtas av RS. Grunnkontingenten ble sist endret i 2015 med virkning fra 1.1.2016. Økningen på 30,- ble øremerket IT-satsingen for 2016.

NKK har ca. 77.000 unike medlemmer som betaler grunnkontingent til NKK. En liten økning i grunnkontingenten gir relativt store økonomiske utslag. Eksempelvis vil en økning på kr.

10,- gi NKK som organisasjon et økt inntektsgrunnlag på ca. kr. 770.000,-. Det vil selvfølgelig være en grense for hvor høy grunnkontingenten kan være, i tillegg til klubber og forbunds medlemspris før medlemmer som ikke driver veldig aktivt med sin hund vil synes at prisen er for høy, og melde seg ut. Her vil det altså være en balanse mellom inntekter til fellesskapet og organisasjonen som sådan, og inntekter til den enkelte medlemsklubb og forbund.

Økt aktivitetsavgift vil medføre økte kostnader for klubber og forbund i forbindelse med terminfestede utstillinger, prøver og aktiviteter. Aktivitetsavgiften er i NKKs lover § 2-3 fastsatt til 10 % av påmeldingsprisen, men maksimalt kr. 40,- på utstilling, agility og lydighet og maksimalt kr. 44,- på prøver. En ev. økning av aktivitetsavgiften eller oppheving av maksbeløpet må vedtas av RS. Det er den enkelte arrangør som fastsetter påmeldingspris på sine utstillinger og prøver. En økning i aktivitetsavgiften vil således være mulig for klubb og forbund å kompensere ved noe økt påmeldingsavgift. Ved eksempelvis å øke aktivitetsavgiften fra 10 % til 12 % ville gi en økt inntekt til fellesskapet på ca. kr. 760.000,-.

En annen modell kunne være å sett en fast sum i aktivitetsavgift, eks. arrangør betaler kr. 44,- pr. hund uavhengig av påmeldingsavgift i den aktuelle gren. Totalt sett ville en slik omlegging gi en økt inntekt på ca. 600.000,- pr år.

Innenfor enkelte områder må utøver/ekvipasje løse en lisens for å stille til start. Dette gjelder eksempelvis i Lure Courcing og i brukshundprøver nordisk prøveprogram. Lisens løses til hhv Norsk Lure Copursing Komité og Norsk Brukshundsports Forbund.

Man kunne eksempelvis tenke seg en generell aktivitetslisens knyttet til deltakelse i terminfestede arrangementer. Her kunne man velge at man må løse en lisens på hver hund og hunden har da lisens til å stille på alle terminfestede prøver, utstilling mv. Eller man kunne velge at en person løser aktivitetslisens og kan da melde på og stille alle sine hunder på den lisensen (hovedeier). Lisensen kan løses på en hund en gang, eller på person årlig (som omfatter alle vedkommendes hunder). En slik løsning vil legge kostnadene på de som selv benytter dommere og annet autorisert personell gjennom sin deltakelse på prøver mv., men det vil følge en administrativ jobb med dette, samt behov for IT tilrettelegging. Hvis man tenker seg en årlig lisens på person/hundeier, så er det grunn til å anta at det vil omfatte ca 20% av medlemmene, dvs. 15000-16000 personer. En lisenskostnad på eksempelvis 50,- pr år ville gi en inntekt til fellesskapet på kr. 750.000,- årlig (fratrasket investeringskostnader i IT løsningen).

Egen øremerket avgift pr. startende hund, som del av sluttoppgjøret til arrangør, på den enkelte prøve/utstilling vil medføre noe økte kostnader for arrangør, men vesentlig mindre enn om man øker aktivitetsavgiften. Eksempelvis vil en øremerket avgift på kr. 3,- pr påmeldte/startende hund gi økte inntekter som kunne benyttes til dommerutdanning mv tilsvarende ca. kr. 470.000,- pr år.

Raseklubbene kompensere noe for hver dommer som utdannes på sin rase.
Alle raseklubber har behov for eksteriørdommerutstillinger som del av sitt raseforvaltningsansvar. Her kan man

Oppsummering av forslag fra utvalget

Utvalget er av den oppfatning at dommerutdanning er svært viktig for NKKs medlemsklubber og forbund og for NKK som organisasjon. Dersom NKK ikke får utdannet gode dommere og

kan sikre at disse opprettholder sin kompetanse, vil NKKs formål ikke kunne realiseres på en god måte.

Utvalget mener det er mulig å organisere den økonomiske støtten som kan gis innenfor de ulike områdene noe annerledes enn i dag, og at de opprettede særkomiteene gis et videre mandat i denne sammenheng.

Utvalget foreslår følgende modell:

- NKKs Jakthundkomite, NKKs Sportshundkomite og NKKs særkomite for utstilling tildeles, som en del av NKKs ordinære budsjetter, en gitt pott som særkomiteen kan forvalte til de prioriterte behovene innenfor området.
- Midler til drift av særkomiteer, kompetansegrupper, og møtevirksomhet for FCI representanter budsjetteres og håndteres som tidligere av administrasjonen.
- Tildelte midler skal som hovedregel benyttes og utbetales i det året de er budsjettet. Unntaksvis, og dersom spesielle forhold gjør det nødvendig, kan særkomiteen synliggjøre behov for å benytte et gitt beløp året etter budsjett. HS beslutter eventuell «overføring».
- Den enkelte særkomiteene må ta stilling til, og beslutte, hva som er prioriterte områder og som skal støttes økonomisk. Dette kan endres fra år til år, men særkomiteen må sørge for at klubber og forbund gjøres kjent med prioriteringene.
- Den enkelte særkomitee utarbeider retningslinjer for hvordan behov og ønsker skal meldes inn. Det kan ikke utbetales støtte uten at dette foreligger konkret søknad om midler.
- Utbetaling av støtte må følge ordinære krav i fht regnskapslovgivningen. NKKs administrasjon utarbeider retningslinjer for dette som tilfredsstillende gjeldende lovgivning, og forestår administrasjon av støtteordningene (som i dag).

Utvalget ber om klubber og forbunds tilbakemelding på hvilken fordelingsmodell som kan anses som mest hensiktsmessig at det tas utgangspunkt i en lik fordeling mellom de ulike områdene. Utvalget anbefaler at andelen midler som settes av til dommerutdanning, landslag mv. vurderes årlig ut fra NKKs samlede økonomiske situasjon og vedtas som del av ordinær budsjettprosess.

Utvalget antar at det vil være behov for og ønskelig at det kan settes av et høyere beløp pr. år via NKKs budsjetter enn anslagsvis 1,5 millioner kroner. Utvalget ønsker klubber og forbunds tilbakemeldinger på om dette er ønskelig, og hvordan dette i så fall bør finansieres.

Utvalget ber om klubber og forbunds høringsinnspill så snart som mulig og senest innen 1. september 2017. Høringsuttalelsene sendes utvalget v/leder på epost marianne.njoten@nkk.no